

V Brně dne 14. září 1970.

3137/70

Vážený soudruh
prof. MUDr. Jaromír Vašků, DrSc.,
rektor UJEP
z d e

15. 9. 70

4474/70

4.

Vážený soudruhu rektore,

podávám Vám návrh na rozvázání pracovního poměru se soudruhem PhDr. Boleslavem Bártou, CSc. Tento můj návrh vychází ze závěru jednání konzolidační komise. Důvodem pro rozvázání pracovního poměru jsou u jmenovaného zejména otázky politické, nevhodnost jeho dalšího působení na fakultě vzhledem k tomu, že jeho postoje zejména v únoru až březnu 1969, publikované v deníku Rovnost, nezaručují kladné působení na politický profil posluchačů. Soudruhu Boleslavu Bártovi byly mimo to učiněny ústně opakovaně výtky pokud jde o jeho pracovní morálku a plnění pracovních povinností, a to na schůzích katedry.

Se soudruhem Bártou jsem jednal v tom smyslu, že jsem mu navrhl dohodu o rozvázání pracovního poměru. Tuto dohodu mi s. Bárta odmítl podepsat s odůvodněním, že nemá zajištěnu další existenci jiným vhodným zaměstnáním, neboť jeho činnost v Psychologicko - výchovné klinice v Brně je pouze na část úvazku a o rozšíření tohoto úvazku na celý nelze z finančních a plánovacích důvodů uvažovat.

Bořivoj Novák
Prof. dr. Bořivoj Novák

děkan

*1 příloha (stanovisko konzolidační komise)
Bárta se pondělí 27. září 1970, uložil
s dohodou (viz publikum) a týkající
fakulty.*

S t a n o v i s k o II.konsolidační komise při děkanátu FF UJEP
k hodnocení PhDr.B.Bárty, CSc.

1. Boleslav Bárta, narozen r.1929, je zaměstnán na filosofické fakultě UJEP v Brně od ukončení vysokoškolských studií v roce 1952 jako asistent, od roku 1956 jako odborný asistent. V roce 1968 dosáhl hodnosti kandidáta věd. Ve své pedagogické a vědecké činnosti se zaměřil na praktickou aplikaci psychologie (laboratoř katedry, výcviková střediska). Zasloužil se o vybudování tří psychologických pracovišť, při větších průmyslových závodech (Brno, Ostrava), o vybudování Psychologické výchovné kliniky v Brně, jejímž je ředitelem, a o rozvinutí činnosti psychologického poradenství ČSSR. Komise pochopitelně nemůže kompetentně posoudit vědecký význam činnosti těch pracovišť, které B.Bárta zakládal či vedl, ale společenský dosah a potřebu těchto institucí je třeba kladně ocenit, zvláště u poradenských zařízení, které pomáhají ve značné míře vracet narušené a delikventní děti zpět do normálního života. Je to činnost společensky velmi závažná, ekonomicky značně efektivní a cenná i v morálně politickém ohledu.

2. B.Bárta byl činný v RUD jako úsekový důvěrník okolo roku 1955, členem KSČ je od r.1966. Již předtím publikoval ve stranických časopisech, zvláště v Rovnosti. V letech 1968-69 se věnoval převážně budování Psychologické výchovné kliniky a práci na úseku otázek federalizace státu (v květnu 1968 jmenován členem vládní komise pro státoprávní uspořádání). Leden 1968 přivítal, politické funkce na fakultě ani jinde v následujícím období nezastával. Příchod spojeneckých vojsk ho velmi překvapil a citově jej dosti těžce nesl. Přesto se demonstrací ani jiných veřejných vystoupení protisocialistického či protisevětského charakteru v té době, pokud je nám známo, nezúčastnil s výjimkou uveřejněných článků.

Závažnou okolností politickém životě B.Bárty jsou totiž dva jeho články, uveřejněné v únoru a březnu 1969 v deníku Rovnost. Autentický text těchto článků svědčí o tom, že autorovi šlo o ovlivnění Lidových milicí v tom smyslu, aby nevystupovaly proti pravicovým silám a co nejméně zasahovaly do překotného vývoje politických událostí. Tyto myšlenky byly částečně skryty za obavu o postoj veřejnosti vůči LM a za nesehlasem s metodami organizování některých tehdejších aktivit včetně aktivu LM.

Bártův postoj je však jednostranný v prospěch politické pravice, neboť zcela ignoruje způsoby organizování i aktivitu pravicových a vysloveně protisocialistických sil, nekriticky přenáší do svého textu invektivy šířené tehdy komunikačními prostředky ovládanými pravíci a zastává se, byť v okrajové záležitosti, exponenta tehdejšího KV KSČ v Brně J.Šabaty, ačkoliv se naproti tomu staví proti projevu existujícího ministra vnitra Grössera v Trutnově aj. Komise dospěla k závěru, že Bártova vystoupení v Revnostech nejsou projevem likvidátorských tendencí vůči LM, jak se někdy nesprávně traduje, nýbrž že svědčí o tom, že v té době byl pod vlivem pravicově oportunistických sil krajského vedení KSČ v Brně a jejich tehdejší interpretace politické atmosféry u nás, a v tomto smyslu se také veřejně angažoval svými dvěma články v Revnostech. Komise však současně musí také konstatovat, že uvedené dva články zůstaly osamocené a že se vymykají z celkové charakteristiky jeho ostatní publikační činnosti. Nelze tedy B. Bártu stavět na roveň s těmi exponenty pravice, kteří se veřejně trvale exponovali, systematicky působili na veřejné mínění atd.

3. Protože základní činnost B. Barty se vždy koncentrovala na činnost odbornou, to jest především na oblast psychopatologie se zřením k psychologii klinické a na intenzivní aplikaci psychologických poznatků v praxi, takže na tomto poli dnes B. Barta představuje významného odborníka-praktika, (Budování psychologických pracovišť, autorství celostátně schváleného výchovně-psychologického poradenství v ČSSR), doporučuje komise, aby znalostí a schopností B. Barty v tomto směru bylo pokud možno maximálně využito k prospěchu naší společnosti. Pokud jde o jeho působení na vysoké škole, navrhuje zařadit B. Barta do kategorie c. ~~III~~ Bylo by vhodné upravit jeho odchod tak, aby se kryl s ukončením školního roku a ~~zbytečně~~ nenarušoval průběh výuky.

Za komiti: Perini

Štábl
100
F. K. J. e.
A. G. K. e.
F. K. J. e.

Z á z n a m

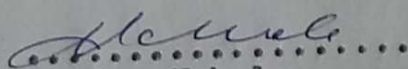
o jednání se s. Dr. Boleslavem B á r t o u , CSc., ve věci dohody o rozvázání pracovního poměru podle § 43 zákoníku práce s UJEP.

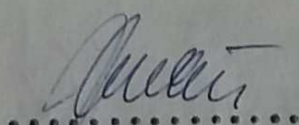
Přítomni soudruzi: Dr. Vahala, kvestor
s. Matal, tajemník fil. fak.
s. dr. Gracias
s. dr. Bárta.

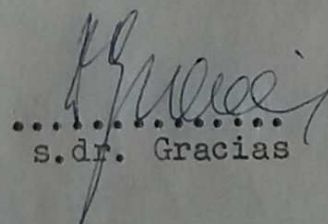
S. dr. Bárta prohlašuje, že souhlasí s dohodou, i když mu důvod_y pro rozvázání pracovního poměru nebyly vedením fakulty sděleny. Uznává však vedoucí úlohu strany a předpokládá, že návrh na rozvázání pracovního poměru vychází z jeho stranického, resp. pracovně politického hodnocení. Protože těmto hodnocením nebyl přítomen a pro nemoc nemohl příslušným orgánům poskytnout také pozitivní podklady pro své hodnocení, a protože v současné době je situace fakulty v terminovaném konzolidačním úsilí složitá, nechce ji svým zamítavým projevem dále komplikovat. Žádá však, aby stranické i státní vedení filosofické fakulty s ním nejpozději v měsíci září 1971 projednalo jeho komplexní hodnocení také z hlediska společenského přínosu jeho činnosti, jak před rokem 1968, tak po tomto roce v duchu linie strany, jak je dána stranickými dokumenty a projevy vedoucích stranických činitelů, zejména od vydání realizační směrnice v květnu 1969.

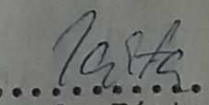
Podepsaní představitelé UJEP se zavazují, že realizaci přání s. dr. Bárty zajistí.

V Brně dne 20. července 1971

.....
s.dr. Vahala

.....
s. Matal

.....
s.dr. Gracias

.....
s.dr. Bárta

Vážený soudruh
prof. MUDr. Jaromír V a š k ů, DrSc
rektor University J. Ev. Purkyně

B r n o

Vážený soudruhu rektore,

ministr školství ČSR ing. Josef Havlín postoupil zdejšímu odboru k přešetření dopis, v němž pisatel upozorňuje na údajně nesprávný postup University J. Ev. Purkyně vůči Dr. Boleslavu Bártovi, CSc a žádá prošetření celé záležitosti. Z tohoto dopisu pro Vaši informaci cituji:

"S. Bártu znám po léta velmi dobře po všech stránkách jeho činnosti a chování. Nikdy se nedopustil protisovětského jednání. Vždy upřímně usiloval v duchu základních stranických dokumentů, určujících linii politiky strany, o marxistické řešení problémů jak odborných tak širších společenských.

Má zvláště vyvinutý smysl pro spojování vědy s praxí. Mé značné schopnosti vidět psychologický obsah důležitých sociálních problémů, najít metodologicky správné řešení a organizačně je zajistit. Zním hodně lidí z psychologického světa, ale s něčím podobným jsem se v tomto rozsahu v ČSR neseťkal.

S. Bárta to plně prokázal při zakládání psychologických pracovišť:

- a) ve zdravotnictví (počínaje od první poloviny 50 let);
- b) v oblasti výchovy (počínaje od 2. poloviny 50 let);
- c) v průmyslu (počínaje od 1. poloviny 60 let) a při analýze a řešení psychologické problematiky v zemědělství (počínaje od 1. poloviny 60 let).

Na těchto úsecích byl a je jeho přínos v budování socialismu celostátní.

Dále vybudoval na filosofické fakultě moderní psychologickou laboratoř, oddělení klinické psychologie se 3 výcvikovými pracovišti různého typu a podstatně přispěl svou prací ke vzniku psychologického pracoviště ČSAV v Brně.

Nešťastnou shodou okolností, ale z ušlechtilých pohnutek, se dopustil jednotlivé politické (viz příloha č. 1) chyby. Ta pak byla rozvíjena před veřejností ve zcela jiném smyslu a uměle byla překonstruována. Učinil se pak o něm nesprávný závěr, že je pravicový oportunist. Osobní nepřátelství mála, ale zlých lidí pak působilo déle na jeho vyloučení ze strany (jeho odvolání není dosud uzavřeno), na celou řadu akcí podnikaných nečestně proti němu tak, že mu podstatně podlomily zdraví, až konečně toto nepřátelství způsobilo jeho propuštění z University J. Ev. Purkyně. Bylo ukvapeně provedené rektorem prof. MUDr. Vašků na základě anonymu dne 20. 7. 1971. Stejně osobní zájmy hrozí, že obdobně ukvapeně a opět bez objektivního hodnocení dojde i k jeho likvidaci ve funkci ředitele kliniky, na které nemá navíc pro sebe odpovídající celý mzdový fond....."

"Svou politickou chybu z února 1969 se snažil po komunistické sebekritice napravit ze všech svých sil značným osobním pracovním úsilím a velkou pracovní mobilizací svých spolupracovníků v duchu květnové realizační směrnice z r. 1969.

Uplatnění mnohých výsledků jeho práce bylo zákulisně mařeno a byl vystaven řadě nevybíravých útoků. Přesto se nedal zahnat na druhý břeh a intenzivně pracoval až do těžkého infekčního onemocnění v září 1970. Agresivní chování vůči němu, údajně vedené z filosofické fakulty přes lékařskou fakultu i v době jeho nemoci, vedlo u něho k dočasnému pocitu zmaření hodnot socialismu, jimiž zasvětil celý svůj život...."

"Korunu této, neváhám říci štvanici nasadil rektor brněnské university, který pod bezprostředním vlivem anonymu dal příkaz k propuštění s. Barty z pracovního poměru (bez účasti vedení filosofické fakulty) v podstatě za to, že s. Bárta připravil a přednesl se svými spolupracovníky několik referátů o problematice dělnické mládeže na III. symposiu o duševní hygieně mládeže, pořádaném na počest 50. výročí naší, v první řadě dělnické strany, komunistické strany Československa.

Lékaři totiž předepsali s. Bártovi jako součást léčebné rehabilitační péče, aktivní účast na tomto symposiu, které se konalo v Brně ve dnech 24. - 25. června 1971. Přesně podle zákonných předpisů o národním pojištění a léčebné preventivní péče.

Díky s. Bártovi, získal ke spolupráci především členy Brigády socialistické práce na naší Psychologické výchovné klinice a jako jediný zvolil, se zřetelem k výročí strany a k úkolům vyplývajícím ze směrnic XIV. sjezdu KSČ k pětiletému plánu hospodářského rozvoje, problematiku učňů ve stavebnictví.

Teoretický i praktický přínos těchto referátů byl značný, stejně jako jejich bezprostřední úspěch.

Anonym prý na to reagoval udáním, že s. Bárta porušil léčebný řád s požadavkem o vyvození důsledků proti s. Bártovi a také vyzývavým dotazem, jak může být takový člověk ještě učitelem na fakultě a ředitelem Psychologické výchovné kliniky.

Anonym počítal s neznalostí předpisů u funkcionářů a se snahou některých z nich vyhovět radikálním požadavkům.

Pokud jde o Universitu, výpočet anonymů vyšel.

Obávám se, aby podobné řešení nenastalo na naší klinice. První příznaky se objevují. Někteří vedoucí pracovníci městské ekonomické správy (její ředitel) i odboru školství (zástupce vedoucího), jímž byl anonym též adresován, začali odmítat řešení mnohých naléhavých potřeb našeho pracoviště, "pokud nebude vyřešena otázka ředitele". Není tu vyloučena snaha vyvolávat tak na našem pracovišti napětí např. u pracovníků, u nichž se tímto zdůvodněním odkládá zákonný platový postup apod.

Jsem přesvědčen, že takovýto přístup k s. Bártovi nemá nic společného s linií strany, s politikou Vašeho resortu ani s komunistickou morálkou."

Prosím Vás, soudruhu rektore, abyste zaujal stanovisko k těm pasážím dopisu, které se týkají Vaší university. Zejména se jedná zřejmě o postup University J. Ev. Purkyně při rozvázání pracovního poměru s Dr. Bártou (včetně opisu dohody o rozvázání pracovního poměru). Publicistická činnost z r. 1970 Dr. Barty je zdejšímu odboru známá a odbor považuje za správné, že Dr. Bárta nebude působit na vysoké škole. Zároveň Vás prosím, soudruhu rektore, abyste ministerstvu školství zaslal statut pracoviště, které nese oficiální název "Psychologická klinika při IV města Brna a Universitě J. Ev. Purkyně v Brně, Zachova č. 1" o němž se v dopise rovněž jedná.

Budu Vám vděčen, obdržím-li odpověď nejpozději do
30. 9. 1971

Se soudružským pozdravem

ředitel odboru vysokých škol

Volané číslo 23 IX 71

Číslo 4176/71

Podpis

za odpovědnost:

Ředitel odboru vysokých škol
univerzitního směru:

prof. RNDr. J. Vojtek, CSc v.r.

K o n c e p t.

Č.j. 4876/71 V Brně dne 27.zář.1971.

Vážený soudruh
prof.RNDr.Jaromír V o j t e k, CSc,
ředitel odboru vysokých škol
P r a h a, Karmelitská 5/7

Vážený spudruhu řediteli,

k Vašemu dopisu ze dne 17.9.1971 čj.1157/71-11-31 ohledně rozvázání pracovního poměru s PhDr.Boleslavem B á r t o u, CSc, bývelým asistentem na filosofické fakultě v Brně, dovoluji si sdělit toto:

Vedení University je toho názoru, že Dr.Bárta nespĺňuje podmínky a předpoklady pro zastávání funkce vysokoškolského učitele především pro ztrátu důvěry podle § 46 odst.1 písm.e) zákoníku práce a to v důsledku jeho publicistické činnosti v r.1969.V tomto ohledu je náš názor totožný se stanoviskem vyjádřeným ve Vašem dopise.

Uvedená stanoviska jsou také shodná s názory vyslovenými v přípisě děkana filosofické fakulty ze dne 14.9.1970 v němž se mimo jiné uvádí:

"Podávám návrh na rozvázání pracovního poměru se soudruhem PhDr.Boleslavem Bártou, CS,. Tento návrh vychází ze závěru jednání konzolidační komise. Důvodem pro rozvázání pracovního poměru jsou u jmenovaného zejména otázky politické, nevhodnost jeho dalšího působení na fakultě vzhledem k tomu, že jeho postoje zejména v únoru až březnu 1969, publikované v deníku Rovnost, neztazují kladné působení na politický profil posluchačů. Soudruhu Boleslavu Bártovi byly mimo to učiněny ústně opakované výtky pokud jde o jeho pracovní morálku a plnění pracovních povinností a to na schůzích katedry."

Z tohoto hodnocení vyplynul jednoznačný závěr rektorátu UJEP a děkanátu filosofické fakulty, že se jmenováním je nutno rozvázati pracovní poměr ve smyslu Metodických pokynů MŠ z 12.1.1970 čj. 7.716/70-III/4 vydaných k realizaci novely vysokoškolského zákona a ve smyslu "Stanoviska" Nejvyššího soudu k těmto otázkám intimovaného nám min. školství pod. čj. 8.784/71-13/132.

Dříve než mohlo být rozvázání pracovního poměru uskutečněno, Dr.Bárta onemocněl, takže byl v ochranné lhůtě před výpovědí podle § 48 ZP. Nemocen byl: v roce 1970- od 13.4 do 14.5 a od 10.9. do 31.12.1970.
v roce 1971- od 1.1. do 18.7.

V srpnu t.r.jsem však zjistil, že jmenovaný v době své pracovní neschopnosti konal veřejné přednášky a měl jsem proto důvodné podezření, že porušuje také předpisy o nemocenském pojištění. Dal jsem příkaz k

vyšetření záležitosti a k urychlenému ukončení pracovního poměru. Bylo zjištěno, že Dr. Bárta byl léčen na psychiatrické klinice v Brně a byl uznáván práce neschopným pro obtíže kefalace, úzkosti, deprese a poruchy spánku a že mu předem sení přednášek dovolil ošetřující lékař.

Ihned po uznání Dr. Bárty práce schopným bylo s ním jednáno o rozvázání pracovního poměru ~~úplně~~ a byl postaven před alternativu, buď ~~rozvázat~~ přistoupiti na rozvázání pracovního poměru dohodou, neb počítati s tím, že s ním bude zrušen pracovní poměr s okamžitou platností podle § 53 ZP.

Dr. Bárta přistoupil na dohodu, podle níž skončí s ním Universita pracovní poměr dnem 15. listopadu 1971. Opis této dohody přikládáme.

~~Podle našeho názoru~~ Podle našeho názoru byl náš v souladu se všemi politickými a právními normami a byl určován snahou po očistě University od učitelů politicky neúnosných. Stanovisko Psychologické léčebny v Brně citované ve Vašem dopise je podle našeho názoru ukázkou subjektivismu, sofismatismu a úniku od zodpovědnosti.

Stanovy Psychologické léčebny v Brně.....

Se soudružským pozdravem

rektor.